KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

LAUSUNTO 28.5.2024

EDUSKUNNAN LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNALLE

Asia: HE 52/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Kuluttajaliitto ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto otsikkoasiassa.

Kuluttajaliitto kannattaa vaihtoehtoista polttoainetta käyttävien ajoneuvojen käyttöönoton tukemista. Perinteisiä polttoaineita käyttävien autojen rinnalle on saatava yleistymään vaihtoehtoisella polttoaineilla toimivat ajoneuvot, mikä vaatii vähimmäisinfrastruktuurin sekä infrastruktuurin yhteentoimivuuden varmistamista. Erityisen tärkeää infrastruktuurin yhtenäisyyden kannalta on tulevaisuudessa saavuttaa yhteneväisyys ja yhteensopivuus ei vain Suomen, vaan koko EU:n laajuisesti. Lisäksi erityisen hyvänä Kuluttajaliitto pitää tavoitetta huolehtia myös siitä, että polttoaineinfrastruktuurin käyttäjille annetaan kattavat tiedot sekä asianmukaiset maksuvaihtoehdot.

Latauspisteiden niukkuus, hintojen arvaamattomuus tai vaihtelevat maksutavat eivät saisi olla syy sähköautoilun välttämiselle. Maksutapojen vähimmäisstandardeilla, riittävän latausverkoston varmistamisella sekä hintojen läpinäkyvyyden ja vertailtavuuden lisäämisellä voidaan kasvattaa kuluttajien halukkuutta sekä mahdollisuuksia valita ympäristöystävällisempiä kulkuneuvoja käyttöönsä. Viimeisimmän kansalaiskyselymme (Aula Research 2024) tulokset osoittavatkin, että kuluttajat olisivat valmiita jopa maksamaan liikkumisestaan nykyistä enemmän kestävän kehityksen tukemiseksi. Tärkeintä on siis mahdollistaa kestävämmät ympäristövalinnat, sillä monet suhtautuvat niihin jo valmiiksi myönteisesti.

Kuluttajaliitto kannattaakin siis kertahintojen kohtuullisuudelle, vertailtavuudelle, läpinäkyvyydelle sekä syrjimättömyydelle asetettuja vaatimuksia. Latauksen hinnan tulisi lähtökohtaisesti perustua sähkön hintaan kilowattituntia kohti. Lisäksi latauspisteiden ylläpitäjät voisivat periä myös maksuja, jotka perustuvat lataukseen käytettyihin minuutteihin. Kuluttajaliitto huomauttaa kuitenkin, että lataukseen käytetylle ajalle perustuvassa hinnoittelussa ei tule syrjiä kuluttajia, joiden autot latautuvat hitaammin. Läpinäkyvyyden sekä vertailtavuuden tukemiseksi hinnoittelu on ilmoitettava kuluttajille selkeästi siten, että se käy selväksi ennen latauksen aloittamista.

Kuluttajaliitto haluaa edelleen korostaa latauspisteiden ylläpitäjille asetettujen velvollisuuksien tärkeyttä. Ylläpitäjille tulisi kuulua riittävän yksityiskohtaisesti säännelty velvollisuus korjata latauspisteissä ilmeneviä vikoja mahdollisimman lyhyessä ajassa. Yksi yleisimmistä sähköautoilun ongelmista liittyy latauspisteiden toimivuuden epävarmuuteen. Lisäksi Kuluttajaliitto haluaa painottaa asiakaspalvelun tärkeyttä. Asianmukaisen asiakaspalvelun mahdollistaminen edellyttää, että latauspisteillä olisi saatavilla myös selkeät ohjeet tilanteisiin, joissa kuluttajan on otettava yhteyttä asiakastukeen. Tarvittaessa kuluttajalle tulisi voida osoittaa myös lähin toimiva latauspiste, mikäli valittu latauspiste on epäkunnossa.

Jakeluinfra-asetuksen sekä kansallisen lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi Kuluttajaliitto pitää tärkeänä tehokkaista ja oikeasuhtaisista seuraamuksista säätämistä. Kuluttajaliitto kannattaakin tältä osin esitettyä sääntelyä, mutta huomauttaa kuitenkin, että hallinnollisen seuraamusmaksun

Kuluttajaliitto ry Konsumentförbundet rf
The Consumers' Union of Finland
Ritarikatu 1 B, 00170 Helsinki | +358 9 454 2210 | info@kuluttajaliitto.fi | kuluttajaliitto.fi

määräämisen lisääminen keinovalikoimaan olisi turvannut ehdotettua tehokkaammin lainsäädännön asettamien velvoitteiden noudattamista, mutta on hyvä, että hallituksen esitykseen on tältä osin kirjattu ainakin valmius tarkastella nyt valittujen seuraamusten tehokkuutta ja tarvittaessa puuttua puutteisiin.

Kuluttajaliitto ry

Tiina Vyyryläinen
vaikuttamistyön päällikkö, OTK